T093 ATĐ 5 (16) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q115-Nghiệp Uẩn-Luận về Ác Hành

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 115

LUAÄN VEÀ AÙC HAØNH (Phaàn 4)

Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thaân-ngöõ vaø yù. Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï, nghieäp thuaän theo Khoå thoï, nghieäp thuaän theo khoâng Khoå-khoâng Laïc thoï. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì muoán phaân bieät veà nghóa trong kinh. Nhö trong kinh noùi: "Nghieäp thuaän theo Laïc thoï..." Trong kinh tuy noùi ra ñieàu naøy, maø khoâng giaûi thích roäng ra. Noùi roäng ra nhö tröôùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Tröôùc ñaây tuy phaân bieät veà ba nghieäp laø thaân..., maø chöa phaân bieät veà ba nghieäp nhö nghieäp thuaän theo Laïc thoï..., nay caàn phaûi phaân bieät cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Teân goïi veà Thoï ñaõ noùi, toång quaùt coù naêm loaïi: 1. Thoï thuoäc veà töï taùnh. 2. Thoï thuoäc veà hieän tieàn. 3. Thoï thuoäc veà sôû duyeân. 4. Thoï thuoäc veà töông öng. 5. Thoï thuoäc veà dò thuïc. Thoï thuoäc veà töï taùnh, nhö noùi ba Thoï, ñoù laø Laïc thoï, Khoå thoï vaø khoâng Khoå khoâng Laïc thoï. Thoï thuoäc veà hieän tieàn, nhö trong kinh Ñaïi Nhaân Duyeân Phaùp Moân noùi: "A-nan neân bieát! Luùc caûm thoï veà Laïc thoï thì hai Thoï coøn laïi seõ dieät maát. Neân bieát ñaõ caûm thoï veà Laïc thoï nhö vaäy, laø phaùp cuûa Voâ thöôøng, Khoå hoaïi dieät, lìa boû Ngaõ vaø Ngaõ sôû. Nhö vaäy Khoå thoï, khoâng Khoå, khoâng Laïc thoï, neân bieát cuõng nhö vaäy." Thoï thuoäc veà sôû duyeân, nhö luaän Thöùc Thaân noùi: "Nhaõn-saéc laøm duyeân sinh ra nhaõn thöùc, ba hoøa hôïp cho neân xuùc chaïm, xuùc chaïm laøm duyeân cho neân caûm thoï. Neân bieát caûm thoï naøy coù theå tieáp nhaän saéc chöù

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 269

khoâng phaûi laø Boå-ñaëc-giaø-la (Soá thuû thuù), saéc laø nhaõn tieáp xuùc maø sinh ra duyeân caûm thoï chöù khoâng phaûi laø Boå-ñaëc-giaø-la. Nhö vaäy cho ñeán yù-phaùp, noùi roäng ra cuõng nhö vaäy." Thoï thuoäc veà töông öng, nhö noùi coù phaùp Laïc thoï, coù phaùp Khoå thoï, coù phaùp khoâng Khoå khoâng Laïc thoï. Theá naøo laø phaùp Laïc thoï? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Laïc thoï. Theá naøo laø phaùp Khoå thoï? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Khoå thoï. Theá naøo laø phaùp khoâng Khoå khoâng Laïc thoï? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi khoâng Khoå khoâng

Laïc thoï. Thoï thuoäc veà dò thuïc, nhö trong naøy noùi: Nghieäp thuaän theo Laïc thoï, nghieäp thuaän theo Khoå thoï, nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï. ÔÛ trong naêm Thoï naøy, döïa vaøo Thoï thuoäc veà dò thuïc maø soaïn ra phaàn luaän naøy. Theá naøo laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï? Ñoù laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Duïc, cho ñeán nghieäp thieän cuûa Tónh löï thöù ba. Theá naøo laø nghieäp thuaän theo Khoå thoï? Ñoù laø nghieäp baát thieän. Theá naøo laø nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï? Ñoù laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Quaûng Quaû, vaø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Nghieäp thuaän theo Laïc thoï quyeát ñònh coù theå caûm ñeán quaû dò thuïc Laïc thoï chaêng? Nghieäp thuaän theo hai Thoï coøn laïi thì hoûi cuõng nhö vaäy. Neáu nhö quyeát ñònh, thì phaàn sau naøy ñaõ noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Nhö phaàn sau, luaän noùi: “Coù theå coù nghieäp thieän khoâng caûm ñeán dò thuïc Thoï cuûa thaân taâm, maø caûm ñeán dò thuïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø caùc nghieäp caûm ñeán dò thuïc cuûa saéc taâm baát töông öng haønh.” Hoûi: Neáu khoâng quyeát ñònh, thì taïi sao noùi laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï, nghieäp thuaän theo Khoå thoï, nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi nhaát ñònh caûm ñöôïc, ñoù laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï, quyeát ñònh coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa Laïc thoï, vì vaäy cho neân goïi laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï; cho ñeán nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, quyeát ñònh coù theå caûm ñeán dò thuïc khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, vì vaäy cho neân goïi laø nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì phaàn sau ñaõ noùi laøm sao thoâng hieåu? Nhö noùi: “Coù theå coù nghieäp khoâng caûm ñeán dò thuïc Thoï cuûa thaân taâm, maø caûm ñeán dò thuïc chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra.” Ñaùp: Nghieäp aáy nhaát ñònh caûm ñeán dò thuïc cuûa Thoï aáy, vaø caûm laáy saéc taâm baát töông öng haønh, nhöng Thoï ñaõ caûm ñöôïc khoâng thöôøng

xuyeân hieän roõ tröôùc maét, vaø saéc taâm... ñaõ caûm ñöôïc thì luoân luoân noái tieáp nhau. Ñoái vôùi luùc Thoï ñaõ caûm ñeán khoâng hieän roõ tröôùc maét, noùi laø nghieäp thuaän theo Thoï aáy chæ caûm laáy saéc taâm baát töông öng haønh, cho neân khoâng coù gì sai. Nhö vaäy thì hai vaên deã daøng thoâng suoát. Laïi coù ngöôøi noùi: Nghieäp thuaän theo Laïc thoï khoâng nhaát ñònh coù theå caûm ñeán dò thuïc thuaän theo Laïc thoï; cho ñeán nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï khoâng nhaát ñònh coù theå caûm ñeán dò thuïc thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao nghieäp naøy goïi laø thuaän theo Laïc thoï...? Ñaùp: Nghieäp thuaän theo Laïc thoï, tuy khoâng nhaát ñònh caûm ñeán dò thuïc cuûa Laïc thoï, nhöng caûm ñeán dò thuïc cuûa Laïc thoï thì chæ laø nghieäp naøy chöù khoâng phaûi laø nghieäp khaùc, cho neân noùi ñaây laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï. Nghieäp thuaän theo hai Thoï coøn laïi, ñaõ noùi cuõng nhö vaäy. Laïi coù ngöôøi noùi: Nghieäp thuaän theo Laïc thoï, tuy khoâng nhaát ñònh caûm ñeán dò thuïc cuûa Laïc thoï, nhöng Laïc thoï coù theå laøm nôi nöông töïa cho Hyû laïc, khieán cho Hyû laïc phaùt sinh noái tieáp nhau maø chuyeån sang laøm nôi döøng chaân, quaû dò thuïc coøn laïi cuõng coù theå nhö vaäy, cho neân goïi laø nghieäp thuaän

theo Laïc thoï. Nghieäp thuaän theo Khoå thoï, tuy khoâng nhaát ñònh caûm ñeán dò thuïc cuûa Khoå thoï, nhöng nhö Khoå thoï coù theå laøm nôi nöông töïa cho Öu khoå, khieán cho Öu khoå phaùt sinh noái tieáp nhau maø chuyeån sang laøm nôi döøng chaân, quaû dò thuïc coøn laïi cuõng coù theå nhö vaäy, cho neân goïi laø nghieäp thuaän theo Khoå thoï. Nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, tuy khoâng nhaát ñònh caûm ñeán dò thuïc khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, nhöng nhö khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, khoâng coù theå laøm nôi nöông töïa cho Hyû laïc, Öu khoå, khoâng coù theå khieán cho Hyû laïc, Öu khoå phaùt sinh noái tieáp nhau maø chuyeån sang laøm nôi döøng chaân, quaû dò thuïc khaùc laïi cuõng nhö vaäy, cho neân goïi laø nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï. Laïi coù ngöôøi noùi: Nhö Laïc thoï coù theå nuoâi lôùn nôi nöông töïa, dò thuïc khaùc cuõng nhö vaäy, cho neân goïi laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï. Nhö Khoå thoï coù theå laøm toån haïi ñeán nôi nöông töïa, dò thuïc khaùc cuõng nhö vaäy, cho neân goïi laø nghieäp thuaän theo Khoå thoï. Nhö khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, khoâng phaûi laø coù theå nuoâi lôùn cuõng khoâng phaûi laø laøm toån haïi ñeán nôi nöông töïa, dò thuïc khaùc cuõng nhö vaäy, cho neân goïi laø nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï. Hoûi: Coõi Duïc cho ñeán Tónh löï thöù ba, coù dò thuïc khoâng Khoå khoâng Laïc thoï chaêng? Neáu coù thì trong naøy ñaõ noùi laøm sao thoâng hieåu? Nhö

noùi: “Theá naøo laø nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï? Ñoù laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Quaûng Quaû, vaø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Voâ saéc.” Neáu khoâng coù thì taát caû nghieäp thieän heä cuûa Tónh löï trung gian, neân noùi laø coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa Thoï naøo? Ñaùp: Hoaëc coù ngöôøi noùi: Ñòa döôùi khoâng coù dò thuïc khoâng Khoå khoâng Laïc thoï. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñòa döôùi laø phaùp thoâ, Thoï naøy thì vi teá; ñòa döôùi laø khoâng vaéng laëng, Thoï naøy thì vaéng laëng. Laïi coù ngöôøi noùi: Nghieäp thieän cuûa höõu tình ôû ñòa döôùi ñaõ daáy khôûi, ñeàu laø vì mong caàu Laïc thoï cho neân daáy khôûi, khoâng coù söï mong caàu khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, vì vaäy taát caû nghieäp thieän cuûa ñòa döôùi, khoâng caûm ñeán dò thuïc cuûa Thoï naøy. Hoûi: Nôi aáy cuõng khoâng coù ai mong caàu Khoå thoï, taïi sao ôû ñòa döôùi caûm ñeán dò thuïc naøy? Ñaùp: Höõu tình ôû coõi Duïc vì mong caàu vui söôùng cho neân taïo ra nhieàu nhaân cuûa ñau khoå, vì vaäy tuy khoâng mong caàu maø caûm ñeán dò thuïc aáy; Xaû thoï vaéng laëng khoâng coù mong caàu Laïc thoï taïo ra nghieäp thuoäc Xaû thoï, cho neân khoâng coù dò thuïc aáy. Hoûi: Taát caû nghieäp thieän cuûa Tónh löï trung gian, neân noùi laø coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa Thoï naøo? Ñaùp: Caûm ñeán dò thuïc cuûa Hyû caên ôû Tónh löï thöù nhaát. Laïi coù ngöôøi noùi: Caûm ñeán dò thuïc cuûa Laïc thoï ôû Tónh löï thöù nhaát. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì vaên phaàn sau laøm sao thoâng hieåu? Nhö noùi: “Coù theå coù nghieäp caûm ñeán dò thuïc Thoï cuûa taâm chöù khoâng phaûi laø thaân chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø nghieäp thieän khoâng coù Taàm.” Vaên aáy neân noùi theo caùch naøy: Ñoù laø nghieäp thieän khoâng coù Taàm, khoâng coù Töù. Nhöng maø khoâng noùi nhö vaäy laø coù yù gì? Neân bieát raèng trong naøy noùi ñeán theá maïnh giaûm suùt. Laïi coù ngöôøi noùi:

Taát caû nghieäp thieän cuûa Tónh löï trung gian, tuy khoâng caûm ñeán quaû dò thuïc cuûa Thoï, maø coù theå caûm ñeán saéc taâm baát töông öng haønh. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao sau naøy luaän noùi: Nghieäp thieän khoâng coù Taàm caûm ñeán Thoï cuûa Taâm? Ñaùp: Chæ noùi laø coù theå caûm ñeán Thoï cuûa Taâm chöù khoâng phaûi laø thaân, khoâng noùi laø chæ caûm ñeán dò thuïc cuûa Thoï cuûa taâm, khoâng phaûi laø caûm saéc taâm baát töông öng haønh. Laïi coù ngöôøi noùi: Ñòa döôùi cuõng coù dò thuïc khoâng Khoå khoâng Laïc thoï.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 272

Hoûi: Trong naøy ñaõ noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Theá naøo laø nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï? Ñoù laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Quaõng Quaû, vaø nghieäp thieãn heä thuoäc coõi Voâ saéc.” Ñaùp: Trong naøy chæ hieån baøy veà dò thuïc cuûa nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï ôû giôùi haïn cuoái cuøng, ñoù laø Tónh löï thöù tö laø giôùi haïn cuûa ñòa coù Saéc, coõi Voâ saéc laø giôùi haïn cuûa ba coõi. Laïi coù ngöôøi noùi: Trong naøy chæ hieån baøy veà ruoäng ñaát, ñoà ñöïng rieâng bieät cuûa dò thuïc thuoäc Thoï naøy. Nôi naøo laø ruoäng ñaát, ñoà ñöïng rieâng bieät cuûa dò thuïc thuoäc Thoï naøy? Ñoù laø Tónh löï thöù tö vaø coõi Voâ saéc. Laïi coù ngöôøi noùi: Ñòa döôùi tuy coù dò thuïc cuûa Thoï naøy, nhöng maø bò caùc Thoï khaùc laøm cho che kín, khoâng roõ raøng, noái tieáp nhau khoâng laâu; töø coõi Quaõng Quaû trôû leân laïi khoâng coù Thoï naøo khaùc, chæ coù Thoï naøy noái tieáp nhau roõ raøng, vì vaäy chæ noùi ñeán nhöõng nôi aáy. Nhöõng caùch noùi veà ñòa döôùi khoâng coù dò thuïc cuûa khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, ñoù laø noùi ñeán nhöõng A-la-haùn ôû coõi Duïc vaø ba Tónh löï döôùi, truù vaøo taâm oai nghi maø nhaäp Nieát-baøn; A-la-haùn ôû coõi Quaûng Quaû, truù vaøo taâm oai nghi, taâm dò thuïc maø nhaäp Nieát-baøn; A-la-haùn ôû coõi Voâ saéc, truù vaøo taâm dò thuïc maø nhaäp Nieát-baøn. Nhöõng caùch noùi veà ñòa döôùi cuõng coù dò thuïc cuûa khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, ñoù laø noùi ñeán nhöõng A-la-haùn ôû coõi Duïc vaø boán Tónh löï, truù vaøo taâm oai nghi, taâm dò thuïc maø nhaäp Nieát-baøn; A-la-haùn ôû coõi Voâ saéc, truù vaøo taâm dò thuïc maø nhaäp Nieát-baøn. Ñaõ noùi veà töï taùnh cuûa ba nghieäp tröôùc, sau, nay seõ bieåu hieän roõ raøng veà töôùng xen taïp, khoâng xen taïp. Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Tröôùc thaâu nhieáp sau, khoâng phaûi laø sau thaâu nhieáp tröôùc. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ kyù vaø nghieäp voâ laäu. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc bao goàm höõu kyù, voâ kyù, ba nghieäp sau chæ laø höõu kyù; ba nghieäp tröôc bao goàm nghieäp höõu laäu vaø voâ laäu, ba nghieäp sau chæ laø höõu laäu. Vì vaäy noùi laø tröôùc thaâu nhieáp sau, khoâng phaûi laø sau thaâu nghieáp tröôùc. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ kyù vaø nghieäp voâ laäu. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thaân-ngöõ vaø yù. Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp quaù khöù, vò lai vaø hieän taïi. Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thieän, baát thieän vaø voâ kyù. Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp Hoïc-voâ hoïc vaø phi hoïc phi voâ hoïc. Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp do kieán maø ñoaïn, do tu maø ñoaïn vaø khoâng ñoaïn.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 273

Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Tuy theo söï vieäc maø laàn löôït chuyeån ñoåi thaâu nhieáp. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì töï taùnh cuøa nghieäp thaân, ngöõ vaø yù, hoaëc laø quaù khöù, hoaëc laø vò lai, hoaëc hieän taïi, hoaëc laø thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù, hoaëc laø Hoïc, hoaëc Voâ hoïc, hoaëc Phi hoïc phi voâ hoïc, hoaëc laø do kieán maø ñoaïn, hoaëc do tu maø ñoaïn, hoaëc khoâng ñoaïn, cho neân noùi laø tuøy theo söï vieäc maø laàn löôït chuyeån ñoåi thaâu nhieáp nhau. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thaân-ngöõ vaø yù, laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp heä thuoäc coõi Duïc-Saéc vaø Voâ saéc. Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieàp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Tröôùc thaâu nhieáp sau, khoâng phaûi laø sau thaâu nhieáp tröôùc. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ laäu. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, ba nghieäp sau chæ laø höõu laäu. Vì vaäy noùi laø tröôùc thaâu nhieáp sau, khoâng phaûi laø sau thaâu nhieáp tröôùc. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ laäu. Boán nghieäp nhö tröôùc noùi; ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû... Hoûi: Laø boán thaâu nhieáp ba, hay laø ba thaâu nhieáp boán? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc boán maø khoâng phaûi laø ba, ñoù laø caùc nghieäp Tö thuoäc Hoïc coù theå ñoaïn, nghieäp thieän-baát thieän-khoâng nhaát ñònh heä thuoäc coõi Duïc, nghieäp thieän-khoâng nhaát ñònh heä thuoäc coõi Saéc. 2. Coù luùc ba maø khoâng phaûi laø boán, ñoù laø nghieäp thieän, quyeát ñònh heä thuoäc coõi Voâ saéc. 3. Coù luùc boán maø cuõng laø ba, ñoù laø nghieäp thieän-baát thieän, quyeát ñònh heä thuoäc coõi Duïc, vaø nghieäp thieän, quyeát ñònh heä thuoäc coõi Saéc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø boán cuõng khoâng phaûi laø ba, ñoù laø tröø ra caùc nghieäp Tö thuoäc Hoïc coù theå ñoaïn, coøn laïi nghieäp voâ laäu, nghieäp thieän, khoâng nhaát ñònh heä thuoäc coõi Voâ saéc, vaø nghieäp voâ kyù. Boán nghieäp nhö tröôùc noùi: ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï... Hoûi: Laø boán thaâu nhieáp ba, hay laø ba thaâu nhieáp boán? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc boán maø khoâng phaûi laø ba, ñoù laø caùc nghieäp Tö thuoäc Hoïc coù theå ñoaïn. 2. Coù luùc ba maø khoâng phaûi laø boán, ñoù laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Voâ saéc. 3. Coù luùc boán maø cuõng laø ba, ñoù laø nghieäp thieän-baát thieän-baát

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 274

thieän heä thuoäc coõi Duïc, nghieäp thieän heä thuoäc coõi saéc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø boán cuõng khoâng phaûi laø ba, ñoù laø tröø ra caùc nghieäp Tö thuoäc Hoïc coù theå ñoaïn, coøn laïi nghieäp voâ laäu vaø nghieäp voâ kyù. Boán nghieäp nhö tröôùc noùi: Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp quaù khöù... Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thieän... Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp Hoïc... Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp do kieán maø ñoaïn... Hoûi: Laø boán thaâu nhieáp ba, hay laø ba thaâu nhieáp boán? Ñaùp: Ba thaâu nhieáp boán, khoâng phaûi laø boán thaâu nhieáp ba. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø tröø ra caùc nghieäp Tö thuoäc Hoïc coù theå ñoaïn, coøn laïi nghieäp voâ laäu, nghieäp thieän heä thuoäc coõi Voâ saéc, vaø

nghieäp voâ kyù. Boán nghieäp nhö tröôùc noùi: Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp heä thuoäc coõi Duïc… Hoûi: Laø boán thaâu nhieáp ba, hay laø ba thaâu nhieáp boán? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc boán maø khoâng phaûi laø ba, ñoù laø caùc nghieäp Tö thuoäc Hoïc coù theå ñoaïn. 2. Coù luùc ba maø khoâng phaûi laø boán, ñoù laø nghieäp thieän heä thuoäc coõi Voâ saéc, taát caû nghieäp voâ kyù. 3. Coù luùc boán maø cuõng laø ba, ñoù laø nghieäp thieän-baát thieän heä thuoäc coõi Duïc, nghieäp thieän heä thuoäc coõi Saéc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø boán cuõng khoâng phaûi laø ba, ñoù laø tröø ra caùc nghieäp Tö thuoäc Hoïc coù theå ñoaïn, coøn laïi nghieäp voâ laäu. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï… Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp khoâng nhaát ñònh. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc chæ ø thaâu nhieáp nghieäp quyeát ñònh, ba nghieäp sau thaâu nhieáp chung caû nghieäp quyeát ñònh vaø khoâng nhaát ñònh. Vì vaäy noùi laø sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp khoâng nhaát ñònh. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp quaù khöù… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thieän… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp Hoïc… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp do kieán maø ñoaïn… Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 275

Ñaùp: Sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp khoâng nhaát ñònh, nghieäp voâ kyù vaø nghieäp voâ laäu. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc chæ thaâu nhieáp nghieäp quyeát ñònh, chæ laø höõu kyù, chæ laø höõu laäu; caùc loaïi ba nghieäp sau thaâu nhieáp chung caû caùc nghieäp quyeát ñònh, khoâng quyeát ñònh, höõu kyù, voâ kyù, höõu laäu, voâ laäu. Vì vaäy noùi laø sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp khoâng nhaát ñònh, nghieäp voâ kyù, nghieäp voâ laäu. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp heä thuoäc coõi Duïc… Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thau nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp khoâng nhaát ñònh, nghieäp voâ kyù. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc chæ thaâu nhieáp nghieäp quyeát ñònh, chæ laø höõu kyù, ba nghieäp sau thaâu nhieáp chung caû nghieäp quyeát ñònh, khoâng quyeát ñònh, höõu kyù vaø voâ kyù. Vì vaäy noùi laø sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp khoâng nhaát ñònh vaø nghieäp voâ kyù. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp quaù khöù… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thieän… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp Hoïc… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp do kieán maø ñoaïn… Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp

tröôùc? Ñaùp: Sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ kyù vaø nghieäp voâ laäu. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc chæ laø höõu kyù, chæ laø höõu laäu; caùc loaïi ba nghieäp sau bao goàm höõu kyù, voâ kyù, höõu laäu, voâ laäu. Vì vaäy noùi laø sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ kyù vaø nghieäp voâ laäu. Hoûi: Taïi sao nghieäp voâ kyù vaø voâ laäu khoâng caûm ñeán dò thuïc nhö Laïc thoï...? Ñaùp: Töï taùnh cuûa caùc nghieäp voâ kyù yeáu keùm, theá löïc khoâng toàn taïi vöõng chaéc, cho neân khoâng coù dò thuïc. Caùc nghieäp voâ laäu lìa boû caùc phieàn naõo, khoâng phaûi laø heä thuoäc ba coõi, cho neân khoâng coù dò thuïc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì neáu do töï taùnh vöõng maïnh cuûa nghieäp maø daáy khôûi, do phieàn naõo raøng buoäc thì coù theå caûm ñeán dò thuïc. Ví nhö haït gioáng ôû ngoaøi, neáu Theå cöùng raén, coù nöôùc ñaõ thaám öôùt, phaân ñaát ñaõ che phuû, thì môùi coù theå naûy maàm; neáu khoâng cöùng raén, thì tuy coù nöôùc

thaám öôùt, phaân ñaát ñaõ che phuû maø khoâng coù theå naûy maàm. Neáu nhö tuy laø cöùng raén, maø khoâng coù nöôùc thaám öôùt, khoâng coù phaân ñaát che phuû thì cuõng khoâng naûy maàm. Nghieäp beân trong cuõng nhö vaäy, neáu Theå cöùng raén do nöôùc AÙi töôùi thaám, do phieàn naõo khaùc che phuû thì coù theå caûm ñeán dò thuïc. Caùc nghieäp voâ kyù tuy coù nöôùc AÙi töôùi thaám, coù phieàn naõo khaùc che phuû maø taùnh yeáu keùm khoâng vöõng beàn cho neân khoâng caûm ñeán dò thuïc. Caùc nghieäp voâ laäu tuy Theå cöùng raén, maø khoâng coù nöôùc AÙi töôùi thaám, khoâng coù phieàn naõo khaùc che phuû, cho neân khoâng caûm ñeán dò thuïc. Caùc nghieäp baát thieän, nghieäp höõu laäu thieän coù ñaày ñuû hai nghóa cho neân coù theå caûm ñeán dò thuïc. Vì vaäy nghieäp voâ kyù vaø nghieäp voâ laäu, khoâng phaûi laø do nghieäp tröôùc thaâu nhieáp. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thuaän theo Laïc thoï... Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp heä thuoäc coõi Duïc... Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø su thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ kyù. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc chæ laø höõu, ba nghieäp sau bao goàm höõu kyù-voâ kyù. Vì vaäy noùi laø sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ kyù. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp quaù khöù... Laïi coù ba nghieäp ñoù laø nghieäp thieän... Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp Hoïc... Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp do kieán maø ñoaïn... Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Tuøy theo söï vieäc maø laàn löôït chuyeån ñoåi thaâu nhieáp laãn nhau, bôûi vì nghóa khaùc maø Theå khoâng khaùc. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp quaù khöù... Laïi coù ba nghieäp ñoù laø nghieäp heä thuoäc coõi Duïc... Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Tröôùc thaâu nhieáp sau, khoâng phaûi laø sau thaâu nhieáp tröôùc. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ laäu. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc bao goàm höõu laäu, voâ laäu, ba nghieäp sau chæ laø höõu laäu. Vì vaäy noùi laø tröôùc thaâu nhieáp sau, khoâng

phaûi laø sau thaâu nhieáp tröôùc. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ laäu. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thieän… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp heä thuoäc coõi Duïc… Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Tröôùc thaâu nhieáp sau, khoâng phaûi laø su thaâu nhieáp tröôùc. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ laäu. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc bao goàm höõu laäu, voâ laäu, ba nghieäp sau chæ laø höõu laäu. Vì vaäy noùi

laø tröôùc thaâu nhieáp sau, khoâng phaûi laø sau thaâu nhieáp tröôùc. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ laäu. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp thieän… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp Hoïc… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp do kieán maø ñoaïn… Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Tuøy theo söï vieäc maø laàn löôït chuyeån ñoåi thaâu nhieáp laãn nhau, bôûi vì nghóa khaùc – Theå khoâng khaùc. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp heä thuoäc coõi Duïc… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp Hoïc… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp do kieán maø ñoaïn… Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ laäu. Trong naøy, ba nghieäp tröôùc chæ laø höõu laäu, ba nghieäp sau bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu. Vì vaäy noùi laø sau thaâu nhieáp tröôùc, khoâng phaûi laø tröôùc thaâu nhieáp sau. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Ñoù laø nghieäp voâ laäu. Ba nghieäp, ñoù laø nghieäp Hoïc… Laïi coù ba nghieäp, ñoù laø nghieäp do kieán ñoaïn… Hoûi: Laø tröôùc thaâu nhieáp sau, hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ñaùp: Tuøy theo söï vieäc maø laàn löôït chuyeån ñoåi thaâu nhieáp laãn nhau, nhö tröôùc giaûi thích. Hoûi: Coù theå coù nghieäp caûm ñeán thaân Thoï chöù khoâng phaûi laø taâm chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø nghieäp baát thieän, ñoù laø bôûi vì nghieäp baát thieän chæ caûm ñeán dò thuïc cuûa Khoå caên. Hoûi: Taïi sao nghieäp baát thieän khoâng caûm ñeán taâm Thoï? Ñaùp: Noù gioáng nhö taâm Thoï, ñoù goïi laø Öu caên, maø Öu caên khoâng phaûi laø dò thuïc, cho neân khoâng caûm ñeán taâm Thoï. Hoûi: Taïi sao Öu caên khoâng phaûi laø dò thuïc? Ñaùp: Bôûi vì Öu caên do taùc yù sinh ra, do phaân bieät maïnh meõ, do lìa duïc xaû boû; dò thuïc thì khoâng nhö vaäy. Hoûi: Coù theå coù nghieäp caûm ñeán taâm Thoï chöù khoâng phaûi laø thaân chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø nghieäp thieän khoâng coù Taàm. Trong naøy, coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho ñòa döôùi khoâng coù quaû dò thuïc cuûa khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, laø do nghieäp thieän khoâng coù Taàm naøy maø caûm ñeán dò thuïc cuûa taâm Thoï, ñoù laø Hyû caên ôû Tónh löï thöù hai, Laïc caên ôû Tónh löï thöù ba, Xaû caên ôû Tónh löï thöù tö vaø coõi Voâ saéc. Coù ngöôøi noùi: Cuõng caûm ñeán Hyû caên ôû Tónh löï thöù nhaát bôûi vì

cuøng moät ñòa, maø khoâng caûm ñeán Laïc caên töông öng vôùi ba thöùc, bôûi vì nghieäp naøy vi teá. Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho ñòa döôùi cuõng coù quaû dò thuïc cuûa khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, laø do nghieäp thieän khoâng coù Taàm naøy maø caûm ñeán dò thuïc cuûa taâm Thoï, ñoù laø Hyû caên vaø Xaû caên ôû

Tónh löï thöù hai, Laïc caên vaø Xaû caên ôû Tónh löï thöù ba, Xaû caên ôû Tónh löï thöù tö vaø coõi Voâ saéc. Coù ngöôøi noùi: Cuõng caûm ñeán Xaõ caên ôû Tónh löï trung gian. Coù ngöôøi noùi: Cuõng caûm ñeán Hyû caên vaø Laïc caên ôû Tónh löï thöù nhaát, bôûi vì thoâ cho neân khoâng phaûi laø do nghieäp naøy caûm ñeán. Hoûi: Coù theå coù nghieäp caûm ñeán thaân-taâm Thoï chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø nghieäp thieän coù Taàm. Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho cho ñòa döôùi khoâng coù quaû dò thuïc cuûa khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, nghieäp thieän coù Taàm naøy, neáu ôû coõi Duïc thì caûm ñeán dò thuïc cuûa thaân Thoï thuoäc Laïc caên töông öùng vôùi naêm thöùc thaân, vaø caûm ñeán dò thuïc cuûa taâm Thoï thuoäc Hyû caên töông öùng vôùi yù thöùc; neáu ôû Tónh löï thöù nhaát thì caûm ñeán dò thuïc cuûa thaân Thoï thuoäc Laïc caên töông öng vôùi ba thöùc thaân, vaø caûm ñeán dò thuïc cuûa taâm Thoï thuoäc Hyû caên töông öng vôùi yù thöùc. Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm caên ñòa döôùi cuõng coù quaû dò thuïc cuûa khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, nghieäp thieän coù Taàm naøy, neáu ôû coõi Duïc thì caûm ñeán dò thuïc cuûa thaân Thoï thuoäc Laïc caên, Xaû caên töông öng vôùi naêm thöùc thaân, vaø caûm ñeán dò thuïc cuûa thaân Thoï thuoäc Laïc caên, xaû caên töông öng vôùi yù thöùc; neáu ôû Tónh löï thöù nhaát thì caûm ñeán dò thuïc cuûa thaân Thoï thuoäc Laïc caên, xaû caên vôùi ba thöùc thaân, vaø caûm ñeán dò thuïc cuûa taâm Thoï thuïoâc Hyû caên, xaû caên töông öng vôùi yù thöùc. Hoûi: Vì sao Hyû caên laø quaû dò thuïc maø khoâng phaûi laø Öu caên? Ñaùp: Haønh töôùng cuûa Hyû caên thoï coù thoâ coù teá, khoâng caàn phaûi luoân luoân taùc yù maø daáy khôûi, khoâng caàn phaûi luoân luoân laø phaân bieät maïnh meû, cho neân trong Ñònh vi teá cuõng nhaùt ñònh coù ñöôïc. Vaû laïi, Hyû caên naøy khoâng phaûi laø lìa duïc xaû boû, cuøng vôùi phaùp dò thuïc khoâng traùi ngöôïc nhau, cho neân coù dò thuïc naøy; Öu caên thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø dò thuïc. Hoûi: Taïi sao xaû caên chæ rieâng nghieäp thieän caûm ñeán chöù khoâng phaûi laø nghieäp baát thieän? Ñaùp: Haønh töôùng cuûa xaû caên vi teá vaéng laéng, do ngöôøi trí öa thích, cho neân nghieäp thieän caûm ñöôïc; taùnh cuûa caùc nghieäp baát thieän laø thoâ thieån xao ñoäng, cho neân khoâng coù theå caûm ñöôïc dò thuïc cuûa xaû caên. Hoûi: Coù theå coù nghieäp khoâng caûm ñeán thaân, taâm Thoï maø caûm ñeán dò thuïc chaêng?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 279

Ñaùp: Coù, ñoù laø caùc nghieäp caûm ñeán dò thuïc cuûa saéc, taâm baát töông öng haønh. Dò thuïc cuûa saéc, ñoù laø chín xöù, tröø ra Thanh xöù. Dò thuïc cuûa taâm baát töông öng haønh, ñoù laø maïng caên, chuùng ñoàng phaàn, ñaéc-sinh -laõo-voâ thöôøng. Coù ngöôøi noùi: Cuøng vôùi söï cuûa Voâ töôûng. Hoûi: Tronjg naøy, theá naøo goïi laø thaân Thoï, theá naøo goïi laø taâm Thoï? Ñaùp: Neáu Thoï thuoäc veà naêm thöùc thaân thì goïi laø thaân Thoï, thuoäc veà yù thöùc thì goïi laø taâm Thoï. Laïi coù ngöôøi noùi: Trong caùc Thoï khoâng coù phaân bieät thì goïi laø thaân Thoï, coù phaân bieät thì goïi laø taâm Thoï. Laïi coù ngöôøi noùi: neáu Thoï duyeân vôùi caûnh cuûa töï töôùng thì goïi laø thaân Thoï, duyeân vôùi caûnh cuûa töï töôùng vaø coïng töôùng thì goïi laø taâm thoï. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu Thoï duyeân vôùi caûnh hieän taïi thì goïi laø thaân Thoï, duyeân vôùi caûnh ba ñôøi vaø voâ vi thì goïi laø

taâm Thoï. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu Thoï duyeân vôùi caûnh coù thaät thì goïi laø thaân Thoï, duyeân vôùi caûnh coù thaät-coù giaû thì goïi laø taâm Thoï. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu Thoï ñoái vôùi caûnh ñaõ moät laàn giöõ laáy thì goïi laø thaân Thoï, nhieàu laàn giöõ laáy thì goïi laø taâm Thoï. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu Thoï ñoái vôùi caûnh taïm thôøi duyeân vaøo lieàn bieát thì goïi laø thaân Thoï, suy seùt tìm kieám môùi bieát thì goïi laø taâm Thoï. Laïi coù ngöôøi noùi: Trong caùc Thoï neáu döïa vaøo saéc duyeân vôùi saéc thì goïi laø thaân Thoï, neáu döïa vaøo phi saéc duyeân vôùi saéc – phi saéc thì goïi laø taâm Thoï. Nhö saéc-phi saéc, nhö vaäy höõu ñoái, voâ ñoái, tích tuï, phi tích tuï, hoøa hôïp, phi hoøa hôïp, noùi cuõng nhö vaäy. Toân giaû Theá Höõu noùi raèng: “Ñöùc Phaät noùi veà hai Thoï, ñoù laø thaân Thoï vaø taâm Thoï. Theá naøo goïi laø thaân Thoï? Theá naøo goïi laø taâm thoï? Trong naøy khoâng coù thaân Thoï, taát caû caùc Thoï ñeàu laø taâm Thoï. Vì sao? Bôûi vì taâm töông öng. Nhöng taát caû Thoï neáu döïa vaøo naêm caên maø chuyeån thì goïi laø thaân Thoï, bôûi vì luoân luoân duøng thaân laøm duyeân taêng thöôïng; neáu döïa vaøo yù caên maø chuyeån thì goïi laø taâm Thoï, bôûi vì luoân luoân duøng taâm laøm duyeân taêng thöôïng.” Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Khoâng coù thaân Thoï, taát caû caùc Thoï ñeàu laø taâm Thoï. Vì sao? Bôûi vì taâm töông öng. Nhöng taát caû Thoï neáu döïa vaøo ba caên maø chuyeån, choïn laáy caûnh hoøa hôïp thì goïi laø thaân Thoï, bôûi vì luoân luoân daáy leân töôûng; neáu döïa vaøo ba caên maø chuyeån, choïn laáy caûnh khoâng hoøa hôïp thì goïi laø taâm Thoï, bôûi vì khoâng phaûi laø luoân luoân daáy leân töôûng. Ñaïi ñöùc noùi raèng: “Thoï coù hai loaïi: 1. Thaân thoï. 2. Taâm thoï.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 280

Neáu laø thaân thoï thì cuõng laø taâm thoï. Coù luùc laø taâm Thoï maø khoâng phaûi laø thaân Thoï, ñoù laø taát caû Thoï khoâng choïn laáy söï vaät beân ngoaøi maø khôûi leân phaân bieät; chæ döïa vaøo söï vaät beân trong chaáp laáy töôùng cuûa noù maø khôûi leân phaân bieät, ñoù laø duyeân vôùi taát caû Boå-ñaëc-giaø-la, coù duyeân vôùi saéc do phaùp xöù thaâu nhieáp, taâm baát töông öng haønh-phaùp voâ vi… goïi laø taâm Thoï.” Ñaïi ñöùc noùi ba chöôùng, ñoù laø phieàn naõo chöôùng, nghieäp chöôùng vaø dò thuïc chöôùng. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì muoán phaân bieät veà nghóa trong kinh. Nhö trong kinh noùi: “Neáu caùc höõu tình thaønh töïu saùu phaùp, thì tuy nghe Nhö Lai ñaõ chöùng, ñaõ noùi veà phaùp Tyø-naïi-da, maø khoâng theå naøo xa lìa traàn caáu, ôû trong caùc phaùp sinh ra Phaùp nhaõn thanh tònh. Theá naøo laø saùu phaùp? Ñoù laø: 1. Phieàn naõo chöôùng. 2. Nghieäp chöôùng. 3. Dò thuïc chöôùng. 4. Khoâng tin. 5. Khoâng thích. 6.Tueä aùc.”. Trong kinh tuy noùi thaønh töïu saùu phaùp nhö vaäy, maø giaûi thích roäng ra, cuõng chöa heà noùi taïi sao goïi laø phieàn naõo chöôùng, taïi sao goïi laø ng- hieäp chöôùng, taïi sao goïi laø dò thuïc chöôùng? Kinh aáy laø duyeân khôûi caên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu gì trong kinh chöa giaûi thích thì nay caàn phaûi noùi ñeán, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Laïi coù ngöôøi noùi: Tröôùc ñaây tuy phaân bieät veà caùc nghieäp, maø chöa phaân bieät ñeán chöôùng ngaïi cuûa caùc nghieäp aáy, nay muoán phaân bieät cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Ba chöôùng

nhö vaäy, toång quaùt duøng caùc loaïi dò thuïc cuûa phieàn naõo maïnh meõ höøng höïc-naêm nghieäp voâ giaùn-ñòa nguïc… ñeå laøm töï taùnh. Ñaõ noùi veà töï taùnh, nay seõ noùi ñeán nguyeân côù. Hoûi: Vì sao goïi laø chöôùng? Ñaùp: Ba loaïi nhö vaäy, coù theå ngaên trôû Thaùnh ñaïo vaø thieän caên gia haïnh cuûa Thaùnh ñaïo, cho neân goïi laø chöôùng. Theá naøo laø phieàn naõo chöôùng? Ñoù laø nhö coù moät baûn taùnh ñaày ñuû phieàn naõo tham-saân-si höøng höïc, bôûi vì nhö vaäy cho neân khoù sinh taâm chaùn ngaùn lìa xa, khoù coù theå daïy doã nhaéc nhuû, khoù coù theå môû mang hieåu bieát, khoù traùnh xa ñöôïc, khoù giaûi thoaùt ñöôïc. Trong naøy, baûn taùnh ñaày ñuû phieàn naõo tham maïnh meõ höøng höïc, laø nhö Nan-ñaø…; ñaày ñuû phieàn naõo saân maïnh meõ höøng höïc,

laø nhö Chæ Man…; ñaày ñuû phieàn naõo si maïnh meõ höøng höïc, laø nhö Ca-dieáp-ba… Hoûi: Neáu nhö vaäy thì nhö noùi laø khoù sinh taâm chaùn ngaùn lìa xa, khoù coù theå daïy doã nhaéc nhuû, khoù coù theå môû mang hieåu bieát, khoù traùnh xa ñöôïc, khoù giaûi thoaùt ñöôïc; lôøi naøy deã daøng thoâng hieåu, bôûi vì loaïi aáy thöôøng xuyeân coá gaéng tìm caùch giaùo hoùa ñeàu thaáy ñöôïc chaân lyù. Nhö noùi coù theå ngaên trôû Thaùnh ñaïo vaø thieän caên gia haïnh cuûa Thaùnh ñaïo, thì ñieàu naøy laøm sao thoâng hieåu? Ñaùp: Loaïi aáy tuy coù theå ngaên trôû Thaùnh ñaïo vaø thieän caên gia haïnh cuûa Thaùnh ñaïo, nhöng maø nhôø vaøo Phaät löïc phöôøng tieän giaùo hoùa kheùo leùo thì loaïi aáy coù theå thaáy ñöôïc chaân lyù, khoâng phaûi laø caûnh giôùi giaùo hoùa cuûa caùc Ñaïi Thanh vaên nhö Xaù-lôïi-töû… Laïi coù ngöôøi noùi: Ñaày ñuû phieàn naõo tham maïnh meõ höøng höïc, laø nhö Hoaøng moân…; ñaày ñuû phieàn naõo saân maïnh meõ höøng höïc, laø nhö ngoaïi ñaïo thôû phì…; ñaày ñuû phieàn naõo si maïnh meõ höøng höïc, laø nhö Luïc Sö ngoaïi ñaïo… Hoûi: Neáu nhö vaäy thì nhö noùi coù theå ngaên trôû Thaùnh ñaïo vaø thieän caên gia haïnh cuûa Thaùnh ñaïo, lôøi naøy deã daøng thoâng hieåu, bôûi vì loaïi aáy roát cuoäc khoâng thaáy ñöôïc chaân lyù. Nhö noùi khoù sinh taâm chaùn ngaùn lìa xa, khoù coù theå daïy doã nhaéc nhuû…, thì ñieàu naøy laøm sao thoâng hieåu? Bôûi vì loaïi aáy roát cuoäc khoâng theå naøo thaáy ñöôïc chaân lyù thì khoâng goïi laø khoù. Ñaùp: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Khoâng sinh taâm chaùn ngaùn lìa xa, khoâng coù theå daïy doã nhaéc nhuû… Nhöng maø khoâng noùi nhö vaäy laø coù yù nghóa gì? Ñoù laø ñaõ khoâng sinh taâm chaùn ngaùn lìa xa thì goïi laø khoù sinh taâm chaùn ngaùn lìa xa, cho ñeán ñaõ khoâng giaûi thoaùt ñöôïc thì goïi laø khoù giaûi thoaùt ñöôïc. Hoûi: Taïi sao kieán laäp phieàn naõo chöôùng naøy, laø döïa vaøo thaønh töïu, hay laø döïa vaøo hieän haønh? Ñaùp: Ñaây laø döïa vaøo hieän haønh, khoâng döïa vaøo thaønh töïu. Neáu döïa vaøo thaønh töïu thì taát caû höõu tình khoâng coù gì sai bieät, bôûi vì ñeàu thaønh töïu ñaày ñuû caùc phieàn naõo. Bôûi vì döïa vaøo hieän haønh maø kieán laäp cho neân phieàn naõo coù sai bieät, thì laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Hoaëc coù phieàn naõo höøng höïc maø khoâng phaûi laø maïnh meõ. 2. Hoaëc coù phieàn naõo maïnh meõ maø khoâng phaûi laø höøng höïc. 3. Hoaëc coù phieàn naõo cuõng höøng höïc maø cuõng maïnh meõ. 4. Hoaëc coù phieàn naõo khoâng phaûi laø höøng höïc cuõng khoâng phaûi laø

maïnh meõ. Phieàn naõo höøng höïc maø khoâng phaûi laø maïnh meõ, ñoù chính laø

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 282

phieàn naõo phaåm Haï thöôøng xuyeân hieän haønh; maïnh meõ maø khoâng phaûi laø höøng höïc, ñoù chính laø phieàn naõo phaåm Thöôïng khoâng thöôøng xuyeân hieän haønh; höøng höïc maø cuõng maïnh meõ, ñoù chính laø phieàn naõo phaåm Thöôïng thöôøng xuyeân hieän haønh; khoâng phaûi laø höøng höïc cuõng khoâng phaûi laø maïnh meõ, ñoù chính laø phieàn naõo phaåm Haï khoâng thöôøng xuyeân hieän haønh. Trong naøy, phieàn naõo höøng höïc maø khoâng phaûi laø maïnh meõ, cuõng laø phieàn naõo chöôùng, bôûi vì phieàn naõo naøy tuy laø phaåm haï maø thöôøng xuyeân hieän haønh, döïa vaøo phaåm Haï phaùt sinh phaåm Trung, döïa vaøo phaåm Trung phaùt sinh phaåm Thöôïng, daàn daàn cho ñeán coù theå ñoaïn maát caên thieän. Phieàn naõo maïnh meõ maø khoâng phaûi laø höøng höïc, cuõng khoâng phaûi laø phieàn naõo chöôùng, bôûi vì phieàn naõo naøy tuy laø phaåm Thöôïng maø khoâng thöôøng xuyeân hieän haønh, cho neân töø töø coù theå giaûm suùt, cho ñeán coù theå tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh roài cuoái cuøng dieät maát. Phieàn naõo höøng höïc maø cuõng maïnh meõ, laø phieàn naõo chöôùng ngaïi ñeán taát caû, bôûi vì naëng neà. Phieàn naõo khoâng phaûi laø höøng höïc cuõng khoâng phaûi laø maïnh meõ, khoâng phaûi laø phieàn naõo chöôùng ngaïi ñeán taát caû, bôûi vì nheï nhaøng. Nhö vaäy, caên thieän cuõng coù boán caâu phaân bieät: 1. Hoaëc coù caên thieän höøng höïc maø khoâng phaûi laø maïnh meõ. 2. Hoaëc coù caên thieän maïnh meõ maø khoâng phaûi laø höøng höïc. 3. Hoaëc coù caên thieän höøng höïc maø cuõng maïnh meõ. 4. Hoaëc coù caên thieän khoâng phaûi laø höøng höïc cuõng khoâng phaûi laø maïnh meõ. Caên thieän höøng höïc maø khoâng phaûi laø maïnh meõ, ñoù chính laø caên thieän phaåm Haï thöôøng xuyeân hieän haønh; maïnh meõ maø khoâng phaûi laø höøng höïc, ñoù laø caên thieän phaåm Thöôïng khoâng thöôøng xuyeân hieän haønh; höøng höïc maø cuõng maïnh meõ, ñoù chính laø caên thieän phaåm Thöôïng thöôøng xuyeân hieän haønh; khoâng phaûi laø höøng höïc cuõng khoâng phaûi laø maïnh meõ, ñoù chính laø caên thieän phaåm Haï khoâng thöôøng xuyeân hieän haønh. Trong naøy, caên thieän höøng höïc maø khoâng phaûi laø maïnh meõ, khoâng bò phieàn naõo chöôøng laøm ngaên trôû, vì vaäy laø caên thieän phaåm Haï maø thöôøng xuyeân hieän haønh, cho neân döïa vaøo phaåm Haï phaùt sinh phaåm Trung, döïa vaøo phaåm Trung phaùt sinh phaåm Thöôïng, daàn daàn taêng tröôûng coù theå mau choùng höôøng ñeán chöôùng ñoaïn taát caû caùc kieát. Caên thieän maïnh meõ maø khoâng phaûi laø höøng höïc, thì bò phieàn naõo chöôùng laøm ngaên trôû, vì vaäy tuy laø caên thieän phaåm Thöôïng maø khoâng thöôøng xuyeân hieän haønh, cho neân hoaëc laø do phieàn naõo thöôøng xuyeân hieän haønh, daàn daàn taêng tröôûng coù theå ñoaïn maát caên thieän. Caên thieän höøng höïc maø

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 283

cuõng maïnh meõ thì taát caû ñeàu laø hôn haún. Caên thieän khoâng höøng höïc cuõng khoâng maïnh meõ thì taát caû ñeàu laø yeáu keùm. Theá naøo laø nghieäp

chöôùng? Ñoù laø naêm nghieäp voâ giaùn. Nhöõng gì laø naêm nghieäp? Ñoù laø: 1. Laøm haïi meï. 2. Laøm haïi cha. 3. Laøm haïi A-la-haùn. 4. Phaù hoaïi Taêng. 5. AÙc taâm laøm thaân Phaät chaûy maùu. Hoûi: Nhö tröôùc ñaõ noùi coù theå ngaên trôû Thaùnh ñaïo vaø caên thieän gia haïnh cuûa Thaùnh ñaïo, cho neân goïi laø chöôùng. Tröø ra naêm nghieäp voâ giaùn, laïi coù haønh dieäu-haønh aùc khaùc, ñoù goïi laø nghieäp quyeát ñònh cuûa coõi thöù taùm, vaø saân giaän taêng cao raøng buoäc laøm hai nhieàu loaøi vaät..., vì vaäy laøm chöôùng ngaïi khoâng theå naøo ôû trong phaùp thieän hieän taïi tieán vaøo Thaùnh ñaïo, taïi sao khoâng noùi laø nghieäp chöôùng? Ñaùp: Cuõng neân noùi caùc loaøi naøy laø nghieäp chöôùng, maø khoâng noùi thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Trong naøy, ba chöôùng ñeàu coù caùch noùi khaùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Naêm nghieäp voâ giaùn nhaát ñònh luoân luoân laøm chöôùng ngaïi, cho neân chæ noùi ñeán chuùng; haønh dieäu-haønh aùc khaùc, hoaëc coù theå laøm chöôùng ngaïi, hoaëc khoâng laøm chöôùng ngaïi, cho neân khoâng noùi ñeán. Laïi coù ngöôøi noùi: Naêm nghieäp voâ giaùn coù ñuû naêm nhaân duyeân, deã thaáy-deã bieát cho neân chæ noùi ñeán chuùng. Nhöõng gì laø naêm? Ñoù laø: 1. Bôûi vì töï taùnh. 2. Bôûi vì nôi ñeán. 3. Bôûi vì sinh ra. 4. Bôûi vì quaû. 5. Bôûi vì Boå-ñaëc-giaø-la. Bôûi vì töï taùnh, nghóa laø taùnh cuûa naêm loaïi naøy laø quyeát ñònh thuoäc veà nghieäp aùc naëng nhaát. Bôûi vì nôi ñeán, nghóa laø naêm loaïi naøy quyeát ñònh nhaän quaû ôû ñòa nguïc chöù khoâng ôû nôi naøo khaùc. Bôûi vì sinh ra, nghóa laø naêm loaïi naøy quyeát ñònh thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû, khoâng phaûi laø thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, khoâng phaûi laø thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû, khoâng phaûi laø thuaän theo khoâng nhaát ñònh maø nhaän quaû. Bôûi vì quaû, nghóa laø naêm loaïi naøy quyeát ñònh caûm ñeán quaû khoâng öa thích nhaát cuûa theá gian. Bôûi vì Boå-ñaëc-giaø-la coù theå taïo ra naêm loaïi naøy thì deã thaáy-deã bieát, ñoù laø keû naøy töï mình laøm

haïi meï, keû naøy töï mình laøm haïi cha, cho ñeán keû naøy töï mình laøm thaân Phaät chaûy maùu. Tröø naêm loaïi naøy ra, taát caû haønh dieäu-haønh aùc khaùc, ñeàu khoâng coù naêm loaïi nhaân duyeân deã thaáy-deã bieát nhö vaäy, cho neân khoâng noùi ñeán. Hoûi: Caùc gia haïnh cuûa nghieäp voâ giaùn coù theå laøm ñaày ñuû quaû aáy, nghieäp naøy ñoái vôùi quaû aáy laø quyeát ñònh hay khoâng quyeát ñònh? Neáu noùi quyeát ñònh thì taïi sao trong naøy khoâng noùi? Vaû laïi, Toân giaû Chæ Man vaø Thaát-lôïi-cuùc-ña taïi sao coù theå chuyeån ñöôïc? Neáu khoâng quyeát ñònh, thì trong phaåm luaän veà Haïi sinh maïng-laøm haïi sinh maïng chöa dieät, dò thuïc cuûa nghieäp naøy quyeát ñònh sinh vaøo ñòa nguïc chaêng? Ñaùp: Maïng chung gioáng nhö luùc gaây ra gia haïnh cuûa nghieäp voâ giaùn." Hoaëc coù ngöôøi noùi: Nghieäp naøy quyeát ñònh höôùng ñeán quaû aáy. Hoûi: Phaåm luaän veà Haïi sinh maïng thì deã daøng thoâng hieåu, maø trong naøy taïi sao khoâng noùi? Neáu nhö trong naøy caàn phaûi noùi ñeán naêm nghieäp voâ giaùn vaø gia haïnh cuøa chuùng, maø khoâng noùi ñeán thì coù yù gì? Ñaùp: Phaàn naøy ñaõ noùi ôû trong naêm voâ giaùn, naêm nghieäp voâ giaùn söû duïng dò thuïc naøy laøm gia haïnh,

neáu noùi ñeán quaû thì neân bieát laø ñaõ noùi ñeán gia haïnh. Hoûi: Toân giaû Chæ Man laøm sao coù theå chuyeån ñöôïc ? Ñaùp: Vò aáy coøn chöa gay ra gia haïnh cuûa nghieäp voâ giaùn, vì theá cho neân vò aáy noùi nay con taïm thôøi chöa gieát meï maø phaûi aên côm. Hoûi: Leõ naøo khoâng phaûi laø muoán laøm haïi baäc Nhaát thieát trí hay sao? Ñaùp: Luùc baáy giôø vò aáy khôûi leân gia haïnh laøm haïi ñoái vôùi ngöôøi khoâng phaûi laø baäc Nhaát thieát trí, chöù khoâng phaûi laø ñoái vôùi baäc Nhaát thieát trí. Bôûi vì nhaân duyeân naøy maø Ñöùc Theá Toân hoùa laøm thaân Tyø kheo bình thöôøng, ñi vaøo röøng Ñaïp-baø khoâng ñeå cho Toân giaû aáy ñoái vôùi baäc Nhaát thieát trí khôûi leân gia haïnh gieát haïi khoâng theå naøo cöùu ñöôïc. Neáu caùc höõu tình ñoái vôùi baäc Nhaát thieát trí maø khôûi leân gia haïnh gieát haïi, thì haèng haø sa soá chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc cuõng khoâng theå naøo cöùu giuùp khieán cho thoaùt khoûi ñòa nguïc ñöôïc. Vì vaäy bieát raèng vò aáy khôûi leân gia haïnh gieát haïi ñoái vôùi ngöôøi khoâng phaûi laø baäc Nhaát thieát trí,chöù khoâng phaûi laø ñoái vôùi baäc Nhaát thieát trí. Hoûi: Thaát-lôïi-cuùc-ña laøm sao coù theå chuyeån ñöôïc? Ñaùp: Vò aáy cuõng khoâng gaây ra gia haïnh cuûa nghieäp voâ giaùn, vì theá cho neân vò aáy tuy bí maät laøm ra haàm löûa vaø thöùc aên troän laãn chaát ñoäc, maø taâm nghó raèng: Neáu Nhö Lai laø baäc Nhaát thieát trí thì seõ bò huûy dieät, khoâng ñeå cho haïng ngöôøi bieán hoùa kyø aûo laøm cho meâ hoaëc, aên baùm

soáng giöõa theá gian. Vò aáy khoâng phaûi laø ñoái vôùi baäc Nhaát thieát trí maø khôûi leân gia haïnh gieát haïi, vì vaäy coù theå chuyeån ñöôïc . Laïi coù ngöôøi noùi: Nghieäp naøy khoâng quyeát ñònh ñoái vôùi quaû aáy. Hoûi: Trong naøy khoâng noùi ñeán thì deã daøng thoâng hieåu, Toân giaû Chæ Man vaø Thaát-lôïi-cuùc-ña tuy taïo nghieäp maø cuõng coù theå chuyeån ñöôïc; phaåm luaän veà Haïi sinh maïng neân thoâng hieåu theá naøo? Ñaùp: Caùc gia haïnh cuûa nghieäp voâ giaùn coù theå laøm ñaày ñuû quaû aáy, nghieäp naøy ñoái vôùi quaû aáy coù luùc quyeát ñònh, coù luùc khoâng quyeát ñònh. Trong phaåm luaän veà Haïi sinh maïng noùi laø nghieäp aáy quyeát ñònh, Toân giaû Chæ Maïn vaø Thaát-lôïi-cuùc-ña ñaõ coù theå chuyeån ñoåi laø nghieäp khoâng quyeát ñònh. Nhö vaäy hai caùch noùi ñeàu laø deã daøng thoâng suoát. Theá naøo laø dò thuïc chöôùng? Ñoù laø nhöõng nôi choán cuûa höõu tình, nhö ñòa nguïc-baøng sinh-ngaï quyû, Baéc Caâu-loâ-chaâu, coõi trôøi Voâ töôûng. Hoûi: Chaâu khaùc cuõng coù dò thuïc laøm chöôùng ngaïi, nhö Phieán-tró- ca, Baùn-traïch-ca, khoâng coù hình theå-hai hình theå..., trong naøy taïi sao khoâng noùi? Ñaùp: trong naøy neân noùi maø khoâng noùi thì neân bieát raèng ñaây laø coù caùch noùi khaùc, vì vaäy tröôùc ñaây noùi trong naøy ba chöôùng ñeàu coù caùch noùi khaùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Trong naøy chæ noùi quyeát ñònh laø chöôùng, höõu tình aáy khoâng phaûi laø quyeát ñònh, bôûi vì taát caû dò thuïc cuûa höõu tình aáy, hoaëc coù loaïi laø chöôùng ngaïi, hoaëc coù loaïi khoâng laø chöôùng ngaïi, vì vaäy khoâng noùi. Hoûi: Nhö vaäy ba chöôùng ñoái vôùi moät söï noái tieáp nhau coù theå thaønh töïu maáy loaïi? Ñaùp: Hoaëc chæ thaønh töïu moät, ñoù laø ñoái vôùi ba loaïi tuøy theo moät maø thaønh töïu moät. Hoaëc laø thaønh töïu hai, ñoù laø phieàn naõo

chöôùng vaø nghieäp chöôùng, hoaëc laø phieàn naõo chöôùng vaø dò thuïc chöôùng. Khoâng coù thaønh töïu nghieäp chöôùng vaø dò thuïc chöôùng maø khoâng phaûi laø phieàn naõo chöôùng, vì vaäy cuõng khoâng coù thaønh töïu caû ba loaïi. Hoûi: Nhö vaäy ba chöôùng thì chöôùng naøo laø naëng nhaát? Ñaùp: Hoaëc coù ngöôøi noùi: Dò thuïc chöôùng naëng nhaát. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nhaân thì coù theå chuyeån, quaû thì khoâng theå chuyeån ñöôïc. Laïi coù ngöôøi noùi: Nghieäp chöôùng laø naëng nhaát. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nghieäp chöôùng coù theà daãn ñeán dò thuïc chöôùng. Noùi nhö vaäy thì phieàn naõo chöôùng laø naëng nhaát, bôûi vì phieàn naõo chöôùng coù theå daãn ñeán nghieäp chöôùng, nghieäp chöôùng laïi coù theå daãn ñeán dò thuïc chöôùng. Nhö vaäy ñeàu laáy phieàn naõo laøm goác, cho neân phieàn naõo laø naëng nhaát.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 115 286

Trong ba haønh aùc thì haønh naøo laø toäi lôùn nhaát? Ñoù laø lôøi noùi doái traù phaù hoaïi Taêng bôûi vì nghieäp naøy coù theå daãn ñeán quaû khoå dò thuïc cuûa thoï löôïng moät kieáp trong ñòa nguïc voâ giaùn, nghieäp khaùc thì khoâng nhaát ñònh. Hoûi: ÔÛ ñaây noùi lôøi noùi doái traù phaù hoaïi Taêng laø toäi lôùn nhaát; nôi khaùc laïi noùi: YÙ nghieäp laø toäi lôùn nhaát; nôi khaùc laïi noùi: Taø kieán laø toäi lôùn nhaát. Ba toäi lôùn naøy coù gì sai bieät? Ñaùp: Hoaëc coù ngöôøi noùi: Toäi coù ba loaïi: 1. Nghieäp. 2. Phieàn naõo. 3. Haønh aùc. Trong nghieäp thì yù nghieäp laø toäi naëng, trong phieàn naõo thì taø kieán laø toäi naëng, trong haønh aùc thì lôøi noùi doái traù phaù hoaïi Taêng laø toäi naëng. Laïi coù ngöôøi noùi: Laøm naõo loaïn ñaïi chuùng cho neân yù nghieäp laø toäi lôùn, dieät maát taát caû caên thieän cho neân taø kieán laø toäi lôùn, coù theå caûm laáy quaû dò thuïc khoå ñau voâ cuøng cho neân lôøi noùi doái traù phaù hoaïi Taêng laø toäi lôùn. Laïi coù ngöôøi noùi: Trong ba nghieäp thì yù nghieäp laø toäi lôùn, trong naêm kieán thì taø kieán laø toäi lôùn, trong naêm nghieäp voâ giaùn thì noùi lôøi doái traù phaù hoaïi Taêng laø toäi lôùn. Laïi coù ngöôøi noùi: trong nghieäp ñaïo do Kieán maø ñoaïn thì taø Kieán laø toäi lôùn, trong nghieäp ñaïo do tu maø ñoaïn thì noùi lôøi doái traù phaù hoaïi Taêng laø toäi lôùn, trong nghieäp do kieán-tu maø ñoaïn thì yù nghieäp laø toäi lôùn. Laïi coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo nghieäp Tö cho neân noùi yù nghieäp laø toäi lôùn, döïa vaøo nghieäp do Tö maø taïo ra cho neân noùi lôøi noùi doái traù phaù hoaïi Taêng laø toäi lôùn, döïa vaøo nghieäp sai traùi cho neân noùi taø kieán laø toäi lôùn. Laïi coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo nghieäp chuû ñoâng phaùt khôûi cho neân noùi yù nghieäp laø toäi lôùn, döïa vaøo nghieäp thuï ñoäng phaùt khôûi cho neân noùi doái traù phaù hoaïi Taêng laø toäi lôùn, döïa vaøo nghieäp sai traùi cho neân noùi taø kieán laø toäi lôùn. Laïi coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo nghieäp chuû ñoäng chuyeån ñoåi cho neân noùi yù nghieäp laø toäi lôùn, döïa vaøo nghieäp thuï ñoäng chuyeån ñoåi cho neân noùi lôøi noùi doái traù phaù hoaïi Taêng laø toäi lôùn, döïa vaøo nghieäp sai traùi cho neân noùi taø kieán laø toäi lôùn. Ñoù goïi laø sai bieät giöõa ba loaïi toäi lôùn. Hoûi: Luùc aáy phaù hoaïi Taêng, cuõng coù thaân nghieäp qua laïi-gia haïnh- tö duy vaø ngöõ nghieäp khaùc, taïi sao chæ noùi laø lôøi noùi doái traù coù theå phaù hoaïi Taêng?

Ñaùp: Neáu luùc Phaù hoaïi Taêng thì gia haïnh ñeán cuoái cuøng, taát caû luoân luoân coù thì trong naøy noùi ñeán. ÔÛ trong caùc nghieäp chæ rieâng lôøi noùi doái traù laø gia haïnh ñeán cuoái cuøng, taát caû luoân luoân maø coù theå laøm cho Taêng hö hoaïi, cho neân chæ noùi ñeán nghieäp aáy; nghieäp khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng noùi ñeán. Hoûi: Nhö noùi coù theå daãn ñeán quaû ñòa nguïc voâ giaùn, taïi sao goïi laø ñòa nguïc voâ giaùn? Ñaùp: Ñaây laø teân goïi giaû laäp vaø töôùng giaû laäp, khoâng caàn phaûi nhö teân goïi ñeàu coù nghóa cuûa noù. Vaû laïi, ñòa nguïc naøy cuõng laø voâ giaùn, cuõng goïi laø saét noùng-löûa döõ röøng röïc baén vaøo thaân theå, cuõng goïi laø thöôøng ôû taïi saùu cöûa ngoõ cuûa nôi tieáp xuùc nhaän chòu caùc söï khoå naõo, cuõng goïi laø töï nhaän chòu nghieäp ñaõ daãn ñeán khoå ñau. Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì ôû trong naøy khoâng coù giaùn ñoaïn-khoâng coù keû hôû, coù theå laøm cho caûm thoï vui söôùng taïm thôøi hieän roõ tröôùc maét, cho neân goïi laø voâ giaùn. Hoûi: Trong ñòa nguïc khaùc, laø coù nhöõng ñieàu vui söôùng nhö ca muùa vaø aên uoáng... chaêng? Ñaùp: Trong ñòa nguïc khaùc tuy khoâng coù dò thuïc vui söôùng, maø coù Ñaúng löu vui söôùng. Nhö luaän Thi Thieát noùi: "Ñòa nguïc Ñaúng hoaït coù luùc coù phaàn gioù maùt thoåi vaøo trong choác laùt, hoaëc nghe aâm thanh xöôùng to leân nhö vaäy: Cuøng soáng laïi, cuøng soáng laïi. Luùc aáy caùc höõu tình kia boãng nhieân soáng laïi, thaân theå-maùu thòt bình phuïc nhö cuõ, sinh ra vui söôùng trong choác laùt." Ñòa nguïc voâ giaùn khoâng coù söï vieäc nhö vaäy, cho neân goïi laø voâ giaùn. Laïi coù ngöôøi noùi: Höõu tình sinh vaøo nôi aáy vôùi soá löôïng raát nhieàu, khoâng coù giaùn ñoaïn-khoâng coù keõ hôû cho neân goïi laø voâ giaùn. Caùch noùi naøy khoâng ñuùng. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì haønh aùc phaåm Thöôïng môùi sinh vaøo ñòa nguïc aáy, höõu tình ôû theá gian khoâng phaûi laø ñeàu coù theå khôûi leân haønh aùc phaåm Thöôïng; nhö caàn phaûi tu taäp haønh dieäu phaåm Thöôïng thì môùi sinh ñeán coõi Höõu Ñaûnh, höõu tình ôû theá gian khoâng phaûi laø ñeàu coù theå khôûi leân haønh dieäu haønh dieäu phaåm Thöôïng. Vì vaäy sinh ñeán coõi Höõu Ñaûnh laø ít, sinh vaøo ñòa nguïc voâ giaùn thì cuõng nhö vaäy, cho neân ngöôøi aáy noùi khoâng ñuùng. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao goïi laø voâ giaùn? Ñaùp: Döïa vaøo quaû dò thuïc cho neân goïi laø quaû voâ giaùn. Bôûi vì caùc höõu tình taïo ra nghieäp aùc to lôùn sinh vaøo ñòa nguïc aáy, mang laáy thaân roäng lôùn, moãi moät thaân hình thaûy ñeàu roäng lôùn, phuû khaép nhieàu nôi trong aáy, khoâng coù khe hôû, cho neân goïi laø voâ giaùn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.